

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Actualisatie Strategie Bestrijding Antisemitisme
2024-2030 en kabinetsreactie rapport Taskforce
Antisemitismebestrijding

Datum

1 april 2026

Onze referentie

7466866

1. Aanleiding

De Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024-2030 (hierna: Strategie) vormt hierbij het centrale beleidskader voor de bestrijding van antisemitisme. Met de voorliggende Kamerbrief Actualisatie Strategie Bestrijding Antisemitisme wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de actualisatie van de strategie en de voortgang van alle maatregelen, inclusief de kabinetsreactie op het rapport van de Taskforce Antisemitismebestrijding – “Gevangen in Vrijheden”.

Besluitvorming is vereist in verband met de geplande aanbieding van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer na de Ministerraad van 10 april. Voorgesteld wordt de stukken aan de Tweede Kamer te sturen voor het debat op 14 april over de Taskforce Antisemitismebestrijding, omdat naar verwachting ook de bredere aanpak van antisemitisme en de Strategie daarbij aan de orde zal komen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met:

- De Kamerbrief Actualisatie Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024-2030 en de Kabinetsreactie op het rapport van de *Taskforce Antisemitismebestrijding* – “*Gevangen in Vrijheden*”, inclusief de bijlage met het integraal overzicht van maatregelen;
- Verzending van de brief aan de Tweede Kamer na akkoord van de MR.

3. Kernpunten

Kamerbrief Actualisatie van de Strategie

De brief geeft een geactualiseerd en integraal beeld van de voortgang op de Strategie, inclusief:

- Beschrijving blijvende urgentie van antisemitismebestrijding en het klimaat in Nederland in de inleiding, gecontextualiseerd door recente aanslagen in Rotterdam en Amsterdam en andere actualiteiten.
- Nieuwe maatregel (meer aandacht voor Joods leven in de brief).
- Afgeronde maatregelen.
- Intensiveringen.

Er is gekozen voor een duidelijke scheiding tussen hoofdboodschap in de brief met daarin de duiding, afgeronde maatregelen, intensiveringen en overzicht in bijlage van de voortgang op alle maatregelen.

De kabinetsreactie Taskforce Antisemitismebestrijding

Het kabinet heeft het rapport "Gevangen in Vrijheden" overgenomen als belangrijke basis voor aanvullende maatregelen. De inzet richt zich met name op het versterken van de veiligheid van Joodse studenten en medewerkers in het hoger onderwijs, het ondersteunen van instellingen bij het treffen van maatregelen en het verbeteren van meldstructuren en sociale veiligheid. Het kabinet neemt daarbij zowel maatregelen op instellingsniveau als op stelselniveau en blijft in nauw contact met betrokken partijen en de Joodse gemeenschap over de uitvoering. De minister van OCW heeft in dit kader ook in een gesprek input opgehaald hierover bij de Joodse gemeenschap. De input is verwerkt in de brief.

Directoraat-Generaal

Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum

1 april 2026

Onze referentie

7466866

4. Toelichting

Algemeen beeld en inzet kabinet

De Kamerbrief schetst een zorgelijk maatschappelijk klimaat waarin antisemitisme zichtbaarder en voelbaarder aanwezig is. Recente incidenten en aanslagen onderstrepen de urgentie van een stevige en samenhangende aanpak. Het kabinet zet in op zowel bescherming van de Joodse gemeenschap als op het bevorderen van Joods leven als integraal onderdeel van de Nederlandse samenleving.

De Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024–2030 vormt daarbij het centrale kader, met inzet langs drie pijlers: bescherming en handhaving, onderwijs en preventie, en herdenken en vieren. De focus ligt op het versterken van bestaande maatregelen en het waarborgen van hun kwaliteit, zodat de ingezette acties daadwerkelijk effect sorteren. De Strategie kent een nadrukkelijk dynamisch karakter: gedurende de uitvoering wordt continu bezien of aanpassingen of intensiveringen nodig zijn. Waar nodig wordt de inzet geïntensiveerd binnen de bestaande Strategie, zoals ook zichtbaar is met de aanbevelingen van de Taskforce Antisemitismebestrijding op het terrein van onderwijs. Tot op heden kan de benodigde inzet steeds binnen de bestaande Strategie worden gerealiseerd en zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk gebleken, mede dankzij de brede opzet van de Strategie. Het uitgangspunt is daarom dat niet wordt ingezet op het toevoegen van nieuwe maatregelen, maar op het versterken en optimaal uitvoeren van wat reeds in gang is gezet.

Evaluatie van de effectiviteit vindt plaats in 2027, om vast te stellen in hoeverre de ingezette acties het beoogde resultaat hebben bereikt. Als dan blijkt dat alsnog aanvullende maatregelen nodig zijn, worden deze meegenomen binnen de bestaande Strategie.

Kabinetsreactie Taskforce Antisemitismebestrijding

De Taskforce Antisemitismebestrijding heeft in februari 2026 haar eindrapport "Gevangen in Vrijheden" opgeleverd. Hierin zijn aanbevelingen gedaan ter verbetering van veiligheid en sociale weerbaarheid, met nadruk op onderwijs en openbaar vervoer. Het kabinet neemt de aanbevelingen integraal over en geeft daaraan uitvoering als volgt:

- Onderwijs (OCW):
 - Extra maatregelen voor sociale veiligheid van Joodse studenten.
 - Eenmalige steun van €300.000 voor Joodse (student)organisaties.
 - Landelijke conferentie in 2027 en handreikingen voor vertrouwenspersonen en docenten.

- Borging van best practices via subsidieprogramma sociale veiligheid (2025–2027, €4,5 mln/jaar).
- Openbaar vervoer (IenW, JenV, BZK):
 - Nieuw handelingskader met escalatieladder voor demonstraties en sit-ins op stations.
 - Structureel overleg tussen NS, ProRail en veiligheidsdriehoeken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum
1 april 2026

Onze referentie
7466866

Veiligheidsfonds

Een belangrijk onderdeel van de inzet is het veiligheidsfonds voor Joodse instellingen, scholen en evenementen met een structurele financiering van €1,3 miljoen per jaar. Dit draagt bij aan het treffen van noodzakelijke beveiligingsmaatregelen en is een directe reactie op de veiligheidszorgen binnen de Joodse gemeenschap.

Aandachtspunt hierbij is de verhoogde politieke en maatschappelijke aandacht voor veiligheid o.a. wegens aanslagen in Rotterdam en Amsterdam en de vraag om aanvullende veiligheidsmaatregelen vanuit zowel de Kamer als de Joodse gemeenschap. Veiligheidsmaatregelen liggen deels buiten de focus van de strategie waar het gaat om reguliere politietaken en bewaking door de Kmar.

Strafrechtelijke handhaving

In de brief wordt bij afgeronde maatregelen enkele strafrechtelijke maatregelen benoemd. Deze maatregelen zijn onderdeel geworden van bestaand wet- en regelgeving en beleid en daarom onder afgeronde maatregelen opgenomen. Er wordt onder meer ingegaan op:

- Verbetering van herkenning van antisemitische motieven bij aangifte en opsporing.
- Inzet op snelrecht en passende straffen.
- Strafbaarstelling van Holocaustontkenning en een strafverzwarringsgrond bij discriminatoire delicten.
- Versterking van expertise binnen politie en OM.

4.1. Politieke context

- Antisemitismebestrijding heeft hoge politieke prioriteit, mede door recente incidenten en maatschappelijke onrust.
- De Kamer en de Joodse gemeenschap vragen nadrukkelijk om:
 - zichtbare resultaten;
 - concrete maatregelen;
 - betere bescherming van de Joodse gemeenschap.
- De coalitie heeft in het regeerakkoord 2026–2030 nadrukkelijk vastgelegd dat de rol van de NCAB wettelijk wordt verankerd en dat aanpak discriminatie waaronder antisemitismebestrijding in onderwijs, handhaving en preventie prioriteit krijgt.

4.2. Financiële overwegingen

Op de begroting van het ministerie van JenV is structureel €4,5 miljoen per jaar beschikbaar voor de uitvoering van de aanpak van antisemitisme binnen de Strategie. Voor 2026 bedraagt het totale budget circa €5,7 miljoen, inclusief de recent doorgevoerde intensiveringen. Eenmalige steun van €300.000 voor Joodse (student)organisaties in het kader van de opvolging van de aanbevelingen van de Taskforce Antisemitismebestrijding wordt bekostigd vanuit dit budget.

4.3. Krachtenveld

Betrokken partijen: de ministeries van OCW, SZW, VWS en BZK, de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB), de Politie en het Openbaar Ministerie, gemeenten, evenals de Joodse gemeenschap en betrokken organisaties.

Algemeen beeld

Brede steun voor de Strategie en daarmee voor kabinetsinzet. Aandachtspunten betreffen zichtbare resultaten en meer veiligheidsmaatregelen voor Joodse gemeenschap.

4.4. Strategie

Het kabinet laat met deze actualisatie zien dat het actief werkt en concrete voortgang boekt in de bestrijding van antisemitisme. De uitvoering van de Strategie is dynamisch: voortgang wordt voortdurend gemonitord en de inzet wordt waar nodig gericht geïntensiveerd of aangepast. In 2027 vindt een evaluatie plaats om te beoordelen in hoeverre de maatregelen het beoogde effect hebben gerealiseerd.

Een structurele en actieve afstemming met de Joodse gemeenschap blijft essentieel om de uitvoering van de Strategie te versterken en te borgen dat beleid aansluit bij signalen uit de praktijk.

4.5. Afstemming

De Kamerbrief is afgestemd met alle betrokken departementen en doorgesproken met vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap (CJO, CIDI, religieuze koepels). Zij waarderen het kabinetsoptreden maar vragen om zichtbare voortgang en structurele betrokkenheid bij de uitvoering. De kabinetsreactie is besproken met de joodse gemeenschap.

De Kamerbrief wordt mede namens de bewindspersonen van OCW, SZW, VWS en BZK aan de Tweede Kamer verzonden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum

1 april 2026

Onze referentie

7466866